raadsvoorstel

Agendapunt 2024, nr. I-05
Zaaknummer 2231392
Te behandelen door G.E. Visser

Onderwerp: Evaluatie moratorium op windturbines

Aan de raad,

Inleiding
Op 29 juni 2017 is een moratorium op windturbines ingesteld in de raad. Ook is afgesproken dat dit besluit vanaf 1 januari 2023 periodiek geëvalueerd wordt. In juli 2022 heeft wethouder Visser de Energietafel advies gevraagd over de aanpak. Hier is in maart 2023 een definitief advies uit voortgekomen. Ook is in het Politiek Forum van 7 september 2023 door raads- en commissieleden gesproken over het moratorium. De aanwezigen wilden graag een kort plan van aanpak voor de evaluatie van het moratorium.

Het college zag zichzelf de afgelopen tijd geconfronteerd met twee ontwikkelingen:
1. De PlanMER Windenergie is waaraan gewerkt wordt is nog steeds niet klaar. De verwachting is dat eind 2023 een concept gereed is. Deze plan-Mer geeft inzicht in de mogelijke locaties voor Windturbines.
2. Op dit moment wordt gewerkt aan nieuwe geluidsnormen voor windturbines. Deze zijn in concept gepubliceerd, maar nog niet definitief.

Voorstel
De evaluatie van het moratorium op windturbines uit te stellen tot na1 januari 2026.

Relatie met (huidig) beleid
De evaluatie heeft een relatie met de Energievisie Winterswijk van 29 juni 2017. Daarnaast heeft het een relatie met de RES Achterhoek 1.0.

Beoogd(e) effect(en)
Bijdragen aan zorgvuldige en doelgerichte besluitvorming.

Argumenten

De PlanMER kan meer informatie opleveren over de koers van de provincie Gelderland en over de haalbaarheid van Windturbines in Winterswijk
De provincie Gelderland schrijft hierover:
"We passen ons windbeleid aan op basis van de vastgestelde Regionale Energiestrategieën (RES'en) 1.0. Hierin staan de gebieden waar tot 2030 de hernieuwbare energie opgewekt moet worden die nodig is. We willen hier zoveel mogelijk bij aansluiten. Ons bestaande windbeleid biedt meer mogelijkheden voor hernieuwbare energie dan de RES'en 1.0. Er geldt een wettelijke verplichting van een PlanMER als het beleid kaderstellend wordt aangepast.
In het Klimaatakkoord staat dat de bevoegde gezagen in iedere regio de doelen uit de RES opnemen in het omgevingsbeleid. Om het windbeleid aan te passen en de doelen uit de RES'en te borgen, is milieu-informatie nodig om dit zorgvuldig te doen. Een m.e.r. levert deze informatie op."

De nieuwe milieunormen kunnen de evaluatie van het moratorium beïnvloeden
De nieuwe milieunormen die gemaakt worden zullen invloed hebben op de mogelijkheden van windturbines in Winterswijk. Met name vanwege geluid. Omdat we bij de evaluatie van het moratorium willen uitgaan van 1 specifiek zoekgebied is het verstandig om hierbij eerst te kijken of dit zoekgebied realistisch is. Daarop zijn geluidsnormen waarschijnlijk van invloed.

Het is nog niet helemaal zeker wanneer de PlanMER en de nieuwe geluidsnormen definitief zijn.
Als het duidelijk en zeker zou zijn wanneer bovengenoemde stukken gereed zijn, dan zou er een datum gekozen kunnen worden vanaf wanneer gestart wordt met de evaluatie. Omdat die duidelijkheid er niet is, is gekozen voor een wat langer uitstel tot en met 2025. Naar de huidige verwachting is dan de PlanMer gereed en zijn de geluidsnormen ook definitief. De beoogde datum dat de normen voor geluid in werking treden is namelijk 1 juli 2025, maar dit is afhankelijk van o.a. het aantal zienswijzen, behandeling door de Raad van State en de Tweede Kamer kan dit proces eventueel eerder, of later, worden afgerond.

Dit betekent dat in het najaar van 2025 een plan van aanpak voor de evaluatie van het moratorium voorgelegd wordt aan de raad en dat op 1 januari 2026 gestart wordt met de evaluatie.

Hiermee proberen we overbodig werk te voorkomen
Ook politiek is er veel aan de hand in de houding ten opzichte van windturbines op land. Dit is aan het verschuiven op provinciaal en nationaal niveau. Als we de evaluatie een paar jaar uitstellen kunnen we waarnemen waar dit naar toe beweegt en kan de gemeente daarna haar oordeel vellen over het moratorium. Als de raad op korte termijn een besluit neemt, en bijvoorbeeld het moratorium wil heffen en in wil ruilen voor windbeleid, dan is het nog niet helder wat de mogelijkheden voor dit beleid zijn. Daarmee kan het zijn dat college en raad overbodig werk doen.

Dit heeft wel als nadeel dat we nog geen duidelijkheid kunnen geven voor de middellange termijn.
Er is een kanttekening te plaatsen. Uitstel heeft ook nadelen. Als de gemeente Winterswijk de evaluatie uitstelt blijft het moratorium minimaal nog enkele jaren van kracht. Ook is er dan geen zekerheid te geven of het moratorium blijft of zal vervallen. Dit zorgt voor onzekerheid richting inwoners. Ook zorgt het ervoor dat we voor de RES 2.0 geen duidelijkheid kunnen geven over de vraag of windturbines in Winterswijk tot de mogelijkheden gaan behoren. Die vraag ligt er wel. Binnen de RES-Achterhoek 1.0 is namelijk nog niet voor het gehele RES-bod bepaald waar er zonne-energie of windenregie moet worden opgewekt. Vanuit net-efficiency heeft het toevoegen van Windenergie de voorkeur. Daar kunnen we dan de RES-regio de komende jaren nog geen duidelijkheid over geven. Tot slot zal vertraging er toe leiden dat de haalbaarheid van de plaatsing van windturbines vóór 2030 in de situatie dat het moratorium wordt opgeheven moeilijk of zelfs onmogelijk wordt.

Financiële aspecten/risico's
n.v.t.

Juridische aspecten/wet- en regelgeving
Het uitstel heeft te maken met de genoemde PlanMER en nieuwe geluidsnormen.

Aspecten van duurzaamheid
Windenergie en zonne-energie zijn belangrijke energiebronnen. Ze vervangen energiebronnen die CO_2 uitstoten. Windenergie is aanvullend ten opzichte van zonne-energie omdat de zon 's nachts niet schijnt en omdat zonne-energie in de winter niet veel oplevert. De combinatie van wind en zon zorgt voor een beter gebruik van het elektriciteitsnet dan wanneer alleen zonne-energie geproduceerd wordt.

Communicatie/betrokkenenparagraaf
Het voorstel voor uitstel van de evaluatie is 29 november aan de voorzitter van de Energietafel ter kennisname meegedeeld. De Energietafel is tot nu toe steeds bij dit proces betrokken geweest.

Momenteel is er een vacature voor een vertegenwoordiger voor JongRES Achterhoek, dus daar is nu geen aanspreekpunt.

Vervolgprocedure/evaluatie
Na de keuze van de raad wordt het besluit gecommuniceerd met de betrokkenen.

Winterswijk, 12 december 2023

Burgemeester en Wethouders van Winterswijk,

de loco-secretaris,	de burgemeester,
M. Keur	B.J.J. Bengevoord